

MILIĆ: SAČUVATI ZDRAVLJE, A I RADNA MESTA

8. jun 2021.

Oporavak od posledica pandemije je od suštinskog značaja za sve socijalne partnere i društvo u celini, s obzirom na to da je pred Srbijom sada period velikog izazova tokom kojeg se mora sačuvati zdravlje nacije, a da se ne ugroze radna mesta, izjavio je predsednik Saveza samostalnih sindikata za pokrajinu Vojvodinu Goran Milić.

On je, u intervjuu za sajt Saveza samostalnih sindikata Srbije, ukazao da dugoročni negativni efekti korona virusa nisu još vidljivi i da se očekuje da će u narednom periodu najvećim delom uticati na prerađivačku industriju, koja zapošljava najveći broj radnika i čija proizvodnja je usmerena ka izvozu. U takvoj situaciji je neophodan dijalog, kako bi kompromisnim rešenjima došli do situacije da se ne ugrozi ni zdravstveni ni egzistencijalni položaj radnika, istakao je Milić.

„Pandemija je već ostavila dubokog traga na našu privredu, zbog čega su uveliko vidljivi problemi u likvidnosti, smanjenju tražnje za proizvodima i uslugama, što je prouzrokovalo gubitke u prihodima firmi. Do sada su se posledice krize najviše osetile u uslužnim delatnostima i malim firmama, koje zapošljavaju manje od 50 radnika, a posebno u ugostiteljstvu i turizmu, gde su prihodi pali za više od 80 procenata“. Govoreći o broju ljudi koji su ostali bez posla, Milić navodi da se pretpostavlja da je reč o oko 200.000, „iako se u javnosti može čuti da je, prema nekakvoj anketi u kojoj su učestvovali poslodavci, čak pola miliona ljudi izgubilo posao“.

„U onim preduzećima u kojima imamo sindikalne organizacije nije bilo većeg otpuštanja, tolerisano je do 10 odsto ukupno zaposlenih“, rekao je Milić, naglasivši da je pandemija najviše pogodila one koji su bili radno angažovani preko ugovora, a koji im, po isteku, nisu bili produžavani.

Da su se preduzeća „dovijala“ na razne načine kako bi održali proizvodnju svedoče podaci Republičkog zavoda za statistiku, prema kojima je, u prvom naletu virusa, oko 125.000 radnika bilo na prinudnim odmorima, dok su mnogi koristili i godišnji odmor. Osim toga, veliki broj fabrika i firmi je ukinuo jednu smenu, tako što je polovina zaposlenih radila, dok je druga polovina bila poslata kućama.

Većina poslodavaca je, prema rečima Milića, redovno isplaćivala plate i trudila se da se u što manjoj meri osete posledice krize ali, nažalost, postoje primeri da su poslodavci, pod izgovorom pandemije, smanjivali zarade i isplaćivali minimalce, „uprkos činjenici da nije bilo realnih razloga za to“.

Država je, dodao je, propustila da sprovede kontrolu takvih postupaka poslodavaca.

Milić je pohvalio vladine antikrizne mere, ali je kritikovao to što one nisu bile selektivne, „pa su pomoć dobili svi umesto samo socijalno ugrožene grupe stanovništva, poput onih koja su ostali bez posla, nezaposleni, korisnici socijalne pomoći i one grane koje su najviše bile pogođene krizom“.

Govoreći o položaju koji danas imaju zaposleni u privatnom sektoru, Milić je ukazao da radno vreme skoro da više ne postoji, da nema odgovarajućih uslova rada, niti redovnih zarada, a da su na niske zarade ljudi primorani kako bi preživeli.

„Čak pola miliona ljudi je neformalno zaposleno, dok više od 100.000 koji rade u formalnom sektoru ne ostvaruje prava iz radnog odnosa i prava iz socijalnog osiguranja“.

Prema rečima Milića, prekarni rad i dalje ostaje ozbiljan problem u Srbiji, a koji je dodatno u porastu u vreme pandemije.

„On se ogleda u sve većoj neizvesnosti trajanja posla, ograničenim pravima i slobodama, neadekvatnoj socijalnoj zaštiti i neadekvatnosti visine prihoda da zadovolje potrebe dostojanstvenog života“, rekao je on, dodavši da se to, pre svega, odnosi na zaposlene na određeno vreme i na one koji rade privremene i povremene poslove.

„Sve to je dovelo do egzodusa mladih koji odlaze u potrazi za boljim životom, što, uz negativni prirodni priraštaj, rezultiralo alarmantnim podatkom da Srbija ostaje godišnje bez 100.000 svojih građana“, zaključio je Milić.